

на Република Северна Македонија

Исто така, од страна на Етичката комисија за истражување на луѓе при Медицински Факултет, Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Скопје, на 22.12.2022 година беше дадено одобрение за започнување на проект со наслов: “Мерки за рана детекција и дијагноза на хепатоцелуларниот карцином - една од иницијативите за реализација на европскиот план за борба против ракот”.

Овој проект ќе се реализира во рамките на следните три години на ЈЗУ Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија и во него ќе бидат вклучени пациенти со хронична црнодробна болест во стадиум на стеатофиброза (F1-F3) и цироза од различна етиологија (алкохолна и неалкохолна етиологија на болеста на црниот дроб, вирусна етиологија, метаболопатија, аутоимуна етиологија, непозната етиологија итн.), како и пациенти со хронични вирусни хепатити В и С. Примарна цел на проектот е рана детекција на хепатоцелуларниот карцином во стадиум на болеста кога терапевтските можности се реалност, а со тоа ќе влијаеме кон продолжување на животниот век на оваа група пациенти.

Центарот за болести на црн дроб е надлежен како за превенција на појава на хепатоцелуларен карцином лекувајќи ги соодветно сите пациенти со хронична црнодробна болест, така и за негова рана детекција. При детекција на мал нодус во црниот дроб суспектен за НСС, ќе учествуваме во негова дефинитивна дијагноза и со контрастно засилена ехотографија, како и со биопсија на соодветната промена на црн дроб. Дијагнозата ќе биде дополнета и со следење на серумските туморски маркери (AFP и PIVKA II).

Во случај на дијагностициран хепатоцелуларен карцином како терапевтски модалитет кој може да се изведува на нашата клиника е и микробранова аблација (MWA). Врз основа на системот за стадиум на рак на црниот дроб (BCLC-Barcelona Clinic Liver Cancer), MWA се применува за третман на пациенти кои имаат многу рана (Фаза 0) и рана фаза (Фаза А) на болеста. Пациенти кои припаѓаат на Child-Pugh класа А или Б и имаат три или помалку НСС нодуси ≤ 3 cm се погодни за MWA. Овој модалитет на лекување може да се проектира во текот на следната 2023 година.

Со сите овие активности, Клиниката за Гастроентерохепатологија заедно со Министерството за здравство, учествуваат во активно спроведување на националниот план за превенција и контрола на црнодробниот карцином, а во согласност со Европскиот план за борба против ракот.

Финансирање на активностите и извршители

Р.Б.	Активност	Извршител	Износ (во денари)
1	Набавка на тестови за рана дијагностика на рак на црн дроб	ЈЗУ Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија	500.000,00
	Вкупно:		500.000,00

Јавната здравствена установа Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија спроведува јавна набавка на тестови за анализа на рак на црн дроб.

Јавната здравствена установа Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија подготвува и извештај со анализа за состојбата.

VI. Финансиски средства за Програма за рана детекција и скрининг на малигни заболувања во Република Северна Македонија за 2023 година

VI. Финансиски средства за Програма за рана детекција и скрининг на малигни заболувања во Република Северна Македонија за 2023 година

Р.Б.	Активности	Финансиски средства (во денари)
1.	Скрининг за рана детекција на рак на грло на матка	10.500.000,00
2.	Скрининг за рана детекција на рак на дојка	11.570.000,00
3.	Скрининг за рана детекција на рак на дебело црево	200.000,00
4.	Национални студии за рак на дојка, рак на простата, рак на матка, рак на дебело црево и рак на црн дроб	800.000,00
5.	Активности за превенција и рана дијагностика на рак на црн дроб во рамките на новоотворениот центар за болести на црн дроб	500.000,00
	ВКУПНО:	23.570.000,00

Вкупните средства за реализација на оваа програма изнесуваат 23.570.000,00 денари. Оваа програма ќе се реализира во рамките на средства обезбедени од Буџетот на Република Северна Македонија за 2023 година. Неизмирени обврски кон извршителите за 2022 година ќе бидат исплатени во тек на 2023 година во висина од 2.000.000,00 денари.

VII. Доставување на извештај и рокови

Распределбата на средствата од оваа програма, ќе ја врши Министерството за здравство кон извршителите на активностите, врз основа на доставени фактури изготвени според приложените формати за изготвување на фактури, со уредно пополнети наративни извештаји за имплементација на активностите, преглед на трошоци, изјава за потврда на спроведените активности и точноста на доставените податоци во извештајот, фактура, докази за извршена набавка, договори и друга документација.

VIII. Влегување во сила

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 41-860/5
1 февруари 2023 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Северна Македонија,
Фатмир Битики, с.р.

565.

Врз основа на член 15 став (2) од Законот за хидрометеоролошка дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/08, 53/11, 51/15 и 149/15), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 7 февруари 2023 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАБОТИ ОД ОБЛАСТА НА ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКАТА ДЕЈНОСТ ВО 2023 ГОДИНА

I

Средствата за реализација на оваа програма во 2023 година во износ од 103.940.000,00 денари, обезбедени со Буџетот на Република Северна Македонија за 2023 година („Службен весник на Република Северна Маке-

